

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

DE HANDLEIDING VOOR HET HOUDEN VAN HUISDIEREN

Serie vissen

Kardinaaltetra

Paracheirodon axelrodi

De felle rode en blauwe kleuren en zijn vreedzame aard maken de kardinaaltetra populair bij veel aquariumbezitters. Als u de waterkwaliteit goed op peil houdt zijn kardinaaltetra's niet moeilijk te verzorgen. Een groepje van deze mooie visjes is dan ook uitstekend geschikt voor het gezelschapsaquarium.

Kies het juiste dier voor uw situatie: lees vóór het kopen eerst of de kardinaaltetra het huisdier is dat u zoekt.

Algemeen

De kardinaaltetra is een veel gehouden aquariumvis die behoort tot de familie van de karperzalmen. Kardinaaltetra's zijn scholenvissen, afkomstig uit de Rio Negro en Rio Orinoco in het Amazonegebied van Zuid-Amerika. Ze zijn prachtig gekleurd: de buik en het achterlijf zijn felrood en ze hebben een felle blauwe lengtestreep. Ze worden soms verward met de neontetra, die echter een witte buik heeft. Als het licht uit is, laat de kardinaaltetra zijn kleuren vervagen. Zo zorgt hij ervoor dat hij niet opvalt als hij rust. Als het licht weer aan gaat, moeten de kardinaaltetra's even op kleur komen. Kardinaaltetra's zijn ongeveer vier centimeter lang. Ze kunnen in gevangenschap vijf tot tien jaar oud worden.

Verschillende varianten

In de natuur komen verschillende vormen van de kardinaaltetra voor. Zo is er verschil tussen de populaties afkomstig uit de Rio Negro en die uit de Rio Orinoco. Bij de kardinaaltetra's uit de Rio Negro loopt de blauwe streep helemaal door tot aan de staartvin, terwijl deze bij de kardinaaltetra's uit de Rio Orinoco wat verder naar voren stopt.

Van nature

Kardinaaltetra's leven in grote groepen van meer dan duizend visjes. Van nature komen ze voor in rustig, schemerig zoet water met ruime begroeiing. Dit water is vrij zacht en een beetje zuur. Kardinaaltetra's eten wormen, kreeftjes en kleine insecten, maar ook plantaardig voer zoals algen.

Huisvesting

Bij het opzetten, inrichten en onderhouden van een aquarium komt heel wat kijken. In de Praktische informatie over 'het tropisch zoetwateraquarium' leest u hoe u dat aan kunt pakken en worden de gebruikte termen nader uitgelegd.

U kunt kiezen voor een aquarium met alleen een groep kardinaaltetra's, maar omdat het erg vreedzame visjes zijn, kunt u ze ook in een gezelschapsaquarium houden. Kies er dan geen te grote soorten bij die de kardinaaltetra's als voedsel kunnen zien. Omdat de kardinaaltetra een echte scholenvis is, wordt aangeraden om tenminste tien exemplaren te houden, maar liefst meer. Als u ook neontetra's heeft, zullen de twee soorten ook samen in een school gaan zwemmen.

Kardinaaltetra's hebben open zwemruimte nodig om als school heen en weer te kunnen zwemmen. Ze gebruiken vooral de middelste waterlaag. Om kardinaaltetra's te houden heeft u een aquarium nodig van tenminste zestig centimeter lang, liefst langer. De watertemperatuur moet tussen 23 en 28 graden Celsius liggen. De pH-waarde (zuurgraad) van het water mag niet te hoog zijn, tussen zes en zeven is het beste. Kardinaaltetra's hebben vrij zacht water nodig tot ongeveer acht DH. Een waterfilter en verlichting horen ook tot de basisuitrusting van het aquarium. Op een donkere bodembedekking komen de kleuren van de vissen goed uit. Planten zijn nodig zodat de kardinaaltetra's voldoende schuilplaatsen hebben. Bovendien houden kardinaaltetra's niet van fel licht. Drijfplantjes zorgen voor een wat schemerige omgeving waar kardinaaltetra's zich van nature prettig in voelen. Ook helpen planten om de waterkwaliteit op peil te houden.

Zelf kardinaaltetra's kweken is erg lastig. Mocht u het willen proberen, dan luistert de inrichting en de waterkwaliteit nogal nauw. Het beste kunt u dan een aparte kweekbak gebruiken die vooraf goed ontsmet is. Zorg voor een temperatuur van 24 tot 25 graden Celsius, een lage pH van zes en zacht water met een totale hardheid onder zes DH. De verlichting moet zwak zijn. Er moeten planten aanwezig zijn om de eieren tegen af te zetten en als schuilplaatsen voor de jonge vissen.

Verzorgen en hanteren

Dagelijks moet u de vissen even bekijken om te zien of ze gezond zijn. Controleer ook de watertemperatuur en verwijder eventuele voedselresten. Haal elke week losse plantenresten weg.

Test geregeld het water met testsetjes die u in de dierenspecialzaak kunt kopen. Belangrijk zijn daarbij vooral de zuurgraad (pH), de hardheid en de hoeveelheid ammonium, nitriet en nitraat. Bij een goed werkend filter zijn ammonium en nitriet niet meetbaar aanwezig. Nitraat kan het gemakkelijkst uit het water worden verwijderd door water te verversen. Ververs daarom regelmatig, afhankelijk van de gemeten waterkwaliteit. Een richtlijn voor kardinaaltetra's is om elke twee weken ongeveer een derde van het water te vervangen.

Maak het mechanische deel van het filter regelmatig schoon door te spoelen in het oude aquariumwater. Maak indien nodig de ruiten schoon met een magneetveger, een krabber of filterwatten.

Gebruik attributen die voor het aquarium bestemd zijn, zoals een emmer en schepnetje, alleen voor het aquarium en niet voor andere huishoudelijke activiteiten. Was altijd uw handen nadat u met het aquarium bezig bent geweest. Gebruikt u een hevelslang, zorg er dan voor dat u geen water binnen krijgt. Sommige visziekten zijn ook besmettelijk voor mensen.

Voeding

Kardinaaltetra's kunt u voeren met droogvoer, diepvriesvoer en levend voer zoals watervlooien, *Tubifex* of muggenlarven. Laat diepvriesvoer wel eerst ontdooien. Levend voer en diepvriesvoer kunnen soms ziekten overbrengen, dus haal ze bij een vertrouwde leverancier. Ze eten daarnaast ook graag plantaardig voer. Pasgeboren kardinaaltetra's kunt u hele kleine voerdieretjes geven zoals pantoffeldieretjes. Voer één keer per dag zoveel als de vissen in één tot twee minuten opeten. Bewaar het potje droogvoer niet op de lichtkap van het aquarium, want dan wordt het te warm en gaan de vitaminen verloren.

Voortplanting

Het onderscheid tussen mannetjes en vrouwtjes is niet zo duidelijk te zien. De mannetjes zijn slanker dan de vrouwtjes, die een rondere en ook wat blekere buik hebben. Het vrouwtje legt per keer soms wel vijfhonderd eieren. Deze worden in het water bevrucht door het mannetje. Ze worden afgezet tussen bladeren of boven Javamoos. De eieren mogen niet te fel verlicht worden. Kardinaaltetra's kennen geen broedzorg en eten hun eigen eieren ook op. Na ongeveer een dag komen de overgebleven eieren uit. Ongeveer vier dagen na het uitkomen, zwemmen de jongen vrij rond. Als de jongen negen maanden oud zijn, kunnen ze zichzelf voortplanten.

Ziekten en aandoeningen

Om uw vissen gezond te houden is het erg belangrijk om te zorgen voor een goede waterkwaliteit en goede voeding. Stress kunt u voorkomen door de vissen zoveel mogelijk met rust te laten en een vast dagpatroon aan te houden. Zet geen soorten bij elkaar die elkaar lastigvallen. Tekenen van gezondheidsproblemen zijn een dof of aangetaste huid, geknepen vinnen en een afwijkende manier van zwemmen (bijvoorbeeld schommelend of scheef).

Kardinaaltetra's kunnen, net als veel andere aquariumvissen, last krijgen van parasieten. Voorbeelden van parasitaire huid-aandoeningen zijn witte stip en fluweelziekte. Op de kieuwen kunnen eencelligen en kieuwwormen voorkomen. Deze laatste zetten zich in de kieuwen vast met haakjes, waardoor het weefsel beschadigt en er infecties ontstaan. Ook in de darmen komen

parasieten voor, waaronder verschillende wormen en flagellaten.

Bacteriën kunnen diverse visziekten veroorzaken. Columnaris ziekte komt regelmatig voor bij de kardinaaltetra. Dit lijdt vooral tot aantasting van de huid en kieuwen en kan zich snel uitbreiden tot een ernstige ziekte. Het is lastig te behandelen.

Vissen-TBC is een infectie met *Mycobacterium*, die de organen van de vis aantast. Het kan op de mens worden overgedragen en veroorzaakt dan huidwondjes waartegen antibiotica nodig is. Vissen-TBC kan ook via levende en bevroren voeding worden overgedragen, koop dit daarom bij een vertrouwd adres.

Infecties door bacteriën zijn vaak secundair: ze zijn dan een gevolg van verminderde weerstand (bijvoorbeeld door stress), een beschadigde huid of een aantasting van de slijmvlag van de huid door een slechte waterkwaliteit. Een voorbeeld hiervan is vinrot. Belangrijk is dus om niet alleen de aandoening te verhelpen, maar vooral ook om de primaire oorzaak op te sporen en te corrigeren.

Vaak kunnen vissen door een snelle behandeling weer herstellen. In de dieren- of aquariumspeciaalzaak kunt u terecht voor algemeen advies over ziekten en mogelijke behandelwijzen. Ook vindt u hier enkele middelen om ziekten te behandelen. Zorg er wel voor dat u lang genoeg doorgaat met behandelen, zodat alle ziekteverwekkers gedood worden.

Er zijn in Nederland ook dierenartsen die gespecialiseerd zijn in vissen. Is laboratoriumonderzoek nodig dan kunt u contact opnemen met het visziektenlaboratorium van het WBVR (Wageningen Bioveterinary Research, Lelystad).

In de Praktische informatie over 'Ziekten en aandoeningen bij zoetwatervissen' leest u meer over visziekten.

Benodigde ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van dit huisdier is geen specifieke ervaring nodig. Zorg wel dat u zich van tevoren goed informeert over het opzetten van een aquarium.

Aanschaf en kosten

U kunt kardinaaltetra's kopen bij de dieren- of aquariumspeciaalzaak. Let er bij het kopen van vissen op dat ze uit schone bakken met gezonde dieren komen. Kies de meest actieve vissen. Let erop dat de vissen een mooie schone huid hebben en niet mager zijn. Laat de dieren geleidelijk wennen aan de nieuwe wateromstandigheden, nog beter is het om nieuwe vissen in een quarantainebak te plaatsen.

Een kardinaaltetra is een goedkope vis, per stuk bent u ongeveer anderhalve tot enkele euro's kwijt. De opstartkosten van een aquarium hangen af van de grootte van het aquarium en de gewenste techniek. Terugkerende kosten zijn die voor voer, testsetjes, filtermateriaal en energie voor verwarming en licht. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als er ziekten in het aquarium ontstaan.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.